

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1"

ของ อมร กรุดทอง

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ผู้วิจัย	อมร กรุดทอง
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	เทคโนโลยีสารสนเทศ, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสพการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 297 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 95 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 202 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของแต่ละสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ผลเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และผลเปรียบเทียบตามประสพการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

Title	INFORMATION TECHNOLOGY MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PHITSANULOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1
Author	Amon Grudthong
Advisor	Associate Professor Jitima Wannasri, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	Information Technology, school administrator

ABSTRACT

The purpose of this research were to study the state and comparison of information technology management of school administrators under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1 classified by position and work experience. The sample consisted of 297 school administrators and teachers in schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. 95 school administrators by purposive selection and 202 teachers by stratified random sampling according to the proportion of each school. The tool used to collect data was a 5-level estimator. The Data analyzing used mean, standard deviation, t-test and F-test.

1. The state of information technology management of school administrators under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1, Overall, was a high level. The highest average was information technology strategic planning. The lowest average was control monitoring and evaluation of information technology.

2. Comparison of the state of information technology management of school administrators under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1 classified by positions were different with significamt. when compare by work experiences were not different.

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา วรรณศรี อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้การสนับสนุนและช่วยเหลือข้าพเจ้ามา โดยตลอด จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิตพร เขาวนชัย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ดร.วาริช รัตนกรรติ ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์ ระดับชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 นายปรเมศวร์ ศรีป่า ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนจำการบุญ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขและ ให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คณะคุณครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณพี่น้อง นิสิตปริญญาโท สาขา บริหารการศึกษา รุ่นที่ 33 ที่ให้การสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครู พี่ เพื่อน น้อง ที่ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนทุกๆด้านอย่างดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆท่าน

อมร กรุดทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุุณูปการ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	7
เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน.....	49
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดย จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน.....	56
บทที่ 5 บทสรุป.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	69
ประวัติผู้วิจัย.....	83

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	31
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน.....	48
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต1 ในภาพรวม.....	49
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	50
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	51
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	52
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	53
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	54

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตาม
ตำแหน่ง56

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตาม
ประสบการณ์ทำงาน.....57

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

นับตั้งแต่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะการปฏิวัติเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) จึงทำให้การจัดการศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้มีการพัฒนาความก้าวหน้าตามเทคโนโลยีดังกล่าวไปด้วย ซึ่งในการจัดการศึกษาดังกล่าวนี้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดทำเพื่อสนองตอบความต้องการส่วนใหญ่ของประชาชน ดังบทบัญญัติมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติว่า "รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับกาศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล การให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชัดเจนยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กำหนดให้รัฐต้องจัดโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่องทางและสื่อโทรคมนาคม เพื่อการศึกษาและต้องจัดให้มีโครงสร้างและหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาตลอดทั้งประชาชนให้มีขีดความสามารถในการผลิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในยุคสังคมข่าวสารเพื่อการแสวงหาความรู้และการศึกษาตลอดชีวิต ลักษณะของการศึกษาตามเจตนารมณ์ดังกล่าวจะเป็นการศึกษาตลอดชีวิตที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถสนองตอบต่อความต้องการต่อความจำเป็นและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยเป็นการศึกษาแบบไม่เผชิญหน้าผ่านทางเครือข่ายโทรคมนาคม ซึ่งเชื่อมโยงทั่วถึงทุกมุมโลก เพื่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัยมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพและสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579: ฎ) และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบ

เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียมและด้านประสิทธิภาพ การก้าวกระโดดของเทคโนโลยีที่นำไปสู่การเป็นสังคมดิจิทัลทำให้เกิดยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่งทุกอย่าง เนื่องจากการพัฒนาอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีโปรแกรมและการใช้ร่วมกับเครื่องคอมพิวเตอร์และสามารถเคลื่อนที่ไปพร้อมกับคนได้ตลอดเวลา และสามารถประมวลข้อมูลและแสดงผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาการศึกษาให้บุคลากรมีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยยกระดับคุณภาพการศึกษาที่เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ การยกระดับระบบสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษานำระบบ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้การบริการทางวิชาการและบริหารจัดการ มีโครงข่ายสัญญาณสำหรับการใช้งานที่มีเสถียรภาพสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งมีระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัยน่าเชื่อถือ สำหรับสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในทุกระดับ โดยมีแนวทางและวิธีในการดำเนินโครงการ ได้แก่ การจัดทำแผนแม่บท ICT พิจารณาดูรายการ Hardware Software Peopleware Network และงบประมาณด้าน ICT ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นระบบพัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษา ฉบับที่ 12 (2560-2564))

การจัดการศึกษาของไทยต้องมีการพัฒนา ปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้พร้อมที่จะก้าวเข้าสู่สังคมแห่งปัญญา และโลกแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง (เอนก รัตน์ปิยะภากรณ์, 2554) และสถานศึกษายังมีความต้องการให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านวัสดุครุภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งในขณะนี้ผู้ใช้ครบทุกแห่ง แต่ยังคงขาดความเสถียรหรือความมั่นคงในการใช้งาน หากระบบมีความเสถียรมั่นคงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนครูสามารถผลิตสื่อการสอนโดยการนำความรู้ที่ได้มาจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง (อมรรัตน์ จินดา, 2559)

จากการศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เกิดจากงบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลางมีไม่เพียงพอกับการจัดซื้อเครื่องมือและชุดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมถึงงบประมาณสนับสนุนในการสร้างห้องปฏิบัติการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวัสดุครุภัณฑ์สำนักงาน และยังต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีจำนวนที่เพียงพอ ปัญหาในเรื่องความพร้อมของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนซอฟต์แวร์ที่จะใช้งาน รวมทั้งจำนวนบุคลากรในสถานศึกษามีน้อย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งหากบุคลากรในโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานอย่างดี และมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง จะส่งผลให้การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นสามารถขับเคลื่อนการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลในการบริหารจัดการในโรงเรียน และการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยนี้มีมุ่งศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี
5. ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น คือ

- 1.1 ตำแหน่ง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครู
- 1.2 ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่
 - 1) น้อยกว่า 5 ปี
 - 2) 5 – 10 ปี
 - 3) 11 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร มี 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์
- 4) ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารด้านเทคโนโลยี
- 5) ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยี

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 113 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน ครู จำนวน 1,163 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,258 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวนทั้งสิ้น 297 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 95 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 202 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของแต่ละสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี และ ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีเพียงพอในการบริหารสืบค้น/การเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน มีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ มีเว็บไซต์ของโรงเรียน อินเทอร์เน็ตครอบคลุมและเสถียร มีบุคลากรรับผิดชอบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการวัดและประเมินผลในการทำงานด้านต่างๆ

1.2 ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร การจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ วิเคราะห์ความจำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำคู่มือแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบของงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกำหนดกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำแผนเทคโนโลยีของโรงเรียน มีการจัดทำแผนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแผนจัดทำแผนการเงินเพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ และการใช้ในการเรียนการสอน มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเครือข่ายทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกัน มีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานภายในโรงเรียนให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการระบบฐานข้อมูลโรงเรียน จัดฝึกอบรมบุคลากรได้รับข้อมูลย้อนกลับในการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

1.5 ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากร การบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาการความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง พัฒนาบุคลากรในด้านจรรยาบรรณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมของบุคลากรในการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ วัตถุประสงค์คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. ตำแหน่ง หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา และครู

4. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 5 ปี 5 ถึง 10 ปี และ 11 ขึ้นไป

5. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ควบคุมดูแลโรงเรียนในเขตพื้นที่ ครอบคลุม 2 อำเภอ คือ อำเภอเมืองพิษณุโลก และอำเภอบางระกำ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 องค์ประกอบของการบริหาร
 - 1.3 หลักการบริหาร
 - 1.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.1 ความหมายของเทคโนโลยี
 - 2.2 ความสำคัญของเทคโนโลยี
 - 2.3 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ
 - 2.4 บทบาทระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.5 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา
3. สภาพบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหาร

จากการศึกษาค้นคว้าความหมายของการบริหารการศึกษา มีผู้ศึกษาหลายท่านอธิบายความหมายของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543, หน้า 43 ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหารหมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการใช้กระบวนการในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การอำนวยการ การประสานงาน การติดต่อ การประเมินผลและการปฏิบัติงาน เป็นต้น

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2548, หน้า 3 ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลทั้งสองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

จันทราณี สงวนนาม, 2551, หน้า 23-25 ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหารเป็นการดำเนินกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน เป็นกระบวนการซึ่งมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

สมร ดีพัฒนกุล (2553:19) กล่าวว่า การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มคนตั้งแต่ สองคนขึ้นไป ดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมมนุษย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเงิน ทรัพยากรข้อมูลขององค์การ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สุนทร โคตรบรรเทา, 2554, หน้า 2-3 ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร คือ การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงาน เป็นกระบวนการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดตามที่องค์การตั้งไว้

พิมพกา ธรรมสิทธิ์, 2554, หน้า 4 ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประสานสัมพันธ์ มีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิโรจน์ สารรัตน์, 2555 หน้า 1 ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึงกระบวนการดำเนินการเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหน้าที่ในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การชี้นำ (leading) และการควบคุมองค์การ (controlling)

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2555) ได้กล่าวว่า การบริหารบางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน การปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและ หน่วยงาน โดยครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ที่เรียกว่า "กระบวนการบริหาร" หรือ "ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ ต่อการบริหาร " ที่เรียกว่า แพมส์-โพสคอร์บ (PAMS -POSDCORB) ได้แก่ การบริหารนโยบาย (policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (authority) การบริหารคุณธรรม (morality) การบริหารเกี่ยวกับสังคม (society) การวางแผน (planning) การจัดองค์การ(organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (staffing) การอำนวยการ (directing) การประสานงาน (coordinating) การรายงาน (reporting) และการงบประมาณ (budgeting)

บรรจบ บุญจันทร์, 2556, หน้า 38 ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

ศิริ ถีอาสนา, 2557, หน้า 8 ได้กล่าวว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมของกลุ่มตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การจัดคณะทำงาน (staffing) การอำนวยการ (directing) การประสานงาน (coordinating) การรายงาน (reporting) และการงบประมาณ (budgeting)

จึงสรุปได้ว่า การบริหาร คือ กระบวนการดำเนินงานที่สำคัญโดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกัน ภายใต้การคิด วิเคราะห์ และวางแผน ของผู้นำ ซึ่งเรียกว่า "ผู้บริหาร" โดยอาศัยหลักการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การจัดคณะทำงาน การอำนวยการ และการควบคุม เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

องค์ประกอบของการบริหาร

องค์ประกอบของการบริหารจัดการที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ ได้มีผู้กล่าวไว้ ดังนี้ สมคิด บางโม (2547: 61) กล่าวว่า ในการจัดการและการบริหารกิจการต่าง ๆ นั้น จำเป็นต้องมีทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการจัดการอยู่ 4 ประการ ได้แก่

- 1) คน (Man) เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมขององค์การนั้น ๆ
- 2) เงิน (Money) ใช้สำหรับเป็นค่าจ้างและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
- 3) วัสดุสิ่งของ (Material) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งอาคาร

สถานที่ด้วย

4) ความรู้ด้านการจัดการ (Management) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการจัดการซึ่งปัจจัยในการบริหารทั้ง 4 ประการนี้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการ เพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัยดังกล่าวนี้

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2549: 64) กล่าวว่า องค์ประกอบของการศึกษาที่สามารถทำให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นต้องประกอบด้วย ทรัพยากรที่สำคัญ คือ ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) ทรัพยากรทางการเงิน (Money Resource) ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material Resource) และทรัพยากรการบริหารจัดการ (Management Resource) ซึ่งทรัพยากรที่ใช้แล้วสิ้นเปลือง ได้แก่ ทรัพยากรเวลา (Time Resource) และทรัพยากรที่ล้ำสมัย คือ ทรัพยากรเทคโนโลยี (Technology Resource)

สมชาย โตรักษา (2549 : 10) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารงานสมัยใหม่ใน สภาวะโลกาภิวัตน์ของโลกปัจจุบัน ดังนี้

- 1) เป็นการใช้เทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- 2) สามารถบริหารงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน
- 3) วิเคราะห์สภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเวลา
- 4) ใช้งานเป็นหลัก โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
- 5) ใช้ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
- 6) พัฒนาภาวะผู้นำในระดับผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ และทุกคน
- 7) มุ่งพัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง
- 8) ทำงานเป็นทีมเดียวกัน
- 9) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย กว้างไกล ชัดเจน และถูกต้อง
- 10) ควบคุมคุณภาพ ณ จุดปฏิบัติงาน

ดังนั้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหาร คือ สิ่งนำมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน คือการนำทรัพยากรทางการบริหารที่ประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ รวมถึงทรัพยากรเวลา (Time Resource) และทรัพยากรที่ล้ำสมัย คือ ทรัพยากรเทคโนโลยี (Technology Resource) ด้วย

หลักการบริหาร

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการบริหารไว้ ดังนี้

เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol, 1949) ได้กล่าวว่า หลักพื้นฐานทางการบริหารไว้ 14 ประการ ดังนี้

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of work) การแบ่งงานกันทำจะทำให้คนเกิดความชำนาญ เฉพาะอย่าง (Specialization) อันเป็นหลักการใช้ประโยชน์ของคนและกลุ่มคนให้ทำงานเกิด ประโยชน์สูงสุด

2. อำนาจหน้าที่ (Authority) เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้บริหารมีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้อื่น ปฏิบัติงานที่ต้องการได้โดยจะมีความรับผิดชอบ (Responsibility) เกิดขึ้นตามมาด้วย ซึ่งจะมีความ สมดุลย์ซึ่งกันและกัน

3. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) บุคคลในองค์กรจะต้องเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ กติกาและข้อบังคับต่าง ๆ ที่องค์กรกำหนดไว้ ความมีระเบียบวินัยจะมาจากความเป็นผู้นำ ที่ดี

4. เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) ในการทำงานใต้บังคับบัญชาควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้น ไม่เช่นนั้นจะเกิดการโต้แย้งสับสน

5. เอกภาพในการสั่งการ (Unity of Direction) ควรอยู่ภายใต้การจัดการหรือการสั่งการโดยผู้บังคับบัญชาคนหนึ่ง คนใด

6. ผลประโยชน์ขององค์การมาก่อนผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Subordination of individual interest to the general interest) คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การเป็นอันดับแรก

7. ผลตอบแทนที่ได้รับ (Remuneration of Personnel) ต้องยุติธรรมและเกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย

8. การรวมอำนาจ (Centralization) ควรรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลางเพื่อให้สามารถควบคุมได้

9. สายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) การติดต่อสื่อสารควรเป็นไปตามสายงาน

10. ความมีระเบียบเรียบร้อย (Order) ผู้บริหารต้องกำหนดลักษณะและขอบเขตของงานเพื่อประสิทธิภาพในการจัดระเบียบการทำงาน

11. ความเสมอภาค (Equity) ยุติธรรม และความเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความจงรักภักดี

12. ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of Tenure of Personnel) การหมุนเวียนคนงานตลอดจนการเรียนรู้ และความมั่นคงในการจ้างงาน

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ให้แสดงออกถึงความคิดริเริ่ม

14. ความสามัคคี (Esprit de Corps) หลีกเลี่ยงการแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์การ

ชาวยุชย์ อาจินสมาจาร, 2550, หน้า 44-45 ได้กล่าวถึง หลักการบริหารสถานศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ไว้ดังนี้

1. การตั้งวัตถุประสงค์จะให้ทิศทางการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การวางแผนเป็นการเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานจากแนวทางหลายๆ แนวทาง การวางแผนมีประโยชน์เพราะเป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จ การวางแผนจะช่วยประหยัดเวลาในการทำงานเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. การจัดองค์กร ประกอบด้วย โครงสร้างของหน่วยงานและกระบวนการขององค์กรในฐานะเป็นโครงสร้าง เป็นรูปของความสัมพันธ์ การจัดองค์กรเป็นการกำหนดตำแหน่งของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น การมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบ การประสานงานและการผสมผสานกิจกรรมของทุกคน

มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล (2552: 33) ได้กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดการ ส่งเสริม เพื่อช่วยเหลือและเสริมสร้างกันของผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นแรงผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของ สถานศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้

สมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์ (2552: 10) ได้กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหาร สถานศึกษาเป็นศาสตร์รูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ระเบียบโดยมี แนวคิด รูปแบบ ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ที่พึงเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิง วิทยาศาสตร์เพื่อ ประโยชน์อันสูงสุดในการบริหาร และสร้างความน่าเชื่อถืออันส่งผลให้การปฏิบัติงาน ต่าง ๆ เป็นที่ ยอมรับของประชาชนในสังคม นอกจากนี้ การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารที่เป็นศิลป กล่าวคือ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารต้องอาศัยทั้งความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะในการบริหาร องค์กรให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยการนำเอาความรู้ หลักการและทฤษฎีมี ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลานั้น ๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.8) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ที่ต้องกำหนดแบบแผนวิธีและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบ บริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการ บริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะทำให้งานได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จะต้องใช้ ศาสตร์และศิลป์ทุกประการในการบริหารงาน เพราะการดำเนินการต่างๆ มิใช่เพียงแต่กิจกรรมที่ ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังเพียงคนเดียว แต่ยังมีเพื่อนร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานหรือ กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญาและ ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ลูเธอร์ กุลิค (Gulick Luther, 1937) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการควบคุม การสั่งการ การประสานงานจะต้อง สร้างขอบข่ายการควบคุม (Span of control) ให้มีประสิทธิภาพต้อง พิจารณาปัจจัยต่างๆประกอบ เช่น จำนวนที่เป็นหัวหน้า จำนวนที่เป็นลูกน้อง ความสามารถเฉพาะตัว ของหัวหน้า ลักษณะเฉพาะของงานที่ทำและเสถียรภาพขององค์กร อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในการ บริหารจัดการองค์กรคือ เอกภาพการควบคุม (unity of command) องค์กรที่ดีต้องสามารถสร้าง โครงสร้าง อำนาจภายในองค์กรในลักษณะที่มีหัวหน้าฝ่ายบริหารควบคุมและประสานงาน ต่างๆ แต่เพียง ผู้เดียวขององค์กรเกิดขึ้นมาเพราะเพราะมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันได้ช่วยกันแบ่งงานกันทำตาม ความชำนาญ ของแต่ละคนซึ่งเป็นการประหยัดเวลาและแรงงานในการทำงานอย่างยิ่ง เมื่อสังคม ขยายตัว ลักษณะ การแบ่งงานกันทำจะสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จนในที่สุดจำเป็นต้องสร้างกลไกหรือ โครงสร้างบางประการเพื่อผูกโยงประสานหน่วยงานแต่ละหน่วย (Work unit) เข้าด้วยกัน หัวใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับ องค์กรจึงเป็นเรื่องของความพยายามจัดโครงสร้างการประสานงานระหว่างหน่วย

ทำงานย่อยให้มีประสิทธิภาพ หลักในการประสานงานหน่วยงานย่อยมีอยู่สองวิธีที่ต้องใช้ควบคู่กันไป คือ วิธีแรก เรียกว่า การประสานงาน โดยการสร้างกลไกในความควบคุมภายในองค์กร หมายถึง การจัดตั้ง โครงสร้างอำนาจ (Structure of authority) ซึ่งประกอบด้วยสายการบังคับบัญชา ระหว่างหัวหน้าและลูกน้อง เป็นลำดับชั้น เชื่อมโยงจากยอดถึงของโครงสร้างอำนาจโดยให้คนในแต่ละชั้นของ โครงสร้างดังกล่าวแบ่งงานกัน ทำเป็นหน่วยงาน วิธีที่สอง เรียกว่าการประสานงานโดยการผูกมัด ทางใจ ทำให้คนที่มาร่วมกันทำงานมีพลังจิต ตั้งใจประกอบการงานเต็มความสามารถและทำด้วยความกระตือรือร้น บรรยากาศในการทำงานดังกล่าวจะสร้างขึ้นได้ต้องอาศัยความสามารถของผู้นำ (Leadership) กิจกรรม 7 ประการ มีดังนี้

P คือ การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์กรว่าควรทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไรและจะดำเนินการอย่างไร

O คือ การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอำนาจอย่างเป็นทางการภายในองค์กรเพื่อประสานงานหน่วยงานย่อยต่างๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

D คือ การสั่งการ (Directing) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาโดยพยายามนำเอาการตัดสินใจดังกล่าวมาเปลี่ยนเป็นคำสั่ง คำแนะนำ นอกจากนี้ยังหมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์กร

S คือ การบรรจุ (Staffing) หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคลในองค์กร นับตั้งแต่การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้งบุคคล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งเงินเดือน การโยกย้าย การพัฒนาบุคคลในองค์กรเรื่อยไปจนกระทั่งการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

CO คือ การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง หน้าที่สำคัญต่างๆ ในการประสานส่วนต่าง ๆ ของงานให้เข้ากันอย่างดี

R คือ การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ในองค์กรให้ทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้อาจใช้วิธีการต่างๆ เช่น การวิจัยตรวจสอบ

B คือ การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง หน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณในรูปแบบของการวางแผนและการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาจะให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ต้องอาศัยหลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน การมอบความรับผิดชอบ การสร้างแรงจูงใจ และการกำกับติดตาม ผู้บริหารควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่าง ทางการบริหาร เช่น หน้าที่ทางการบริหาร หลักเกณฑ์ทางการบริหาร นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์กร ทำให้ผู้บริหารต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารที่ช่วยให้องค์กรประสบผลสำเร็จทางการบริหาร

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) หรือ ทฤษฎีอุบัติการณ์ (Contingency Theory) ปรัชญาของการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากการมองการบริหารในเชิงปรัชญาไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริง แนวคิดเกิดจากมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ การเลือกทางออกที่จะแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าไม่มีวิธีการใดที่ดีที่สุด สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด การบริหารต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ ดังนั้นในการบริหารจึงมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร และเป็นส่วนขยายของทฤษฎีระบบว่าทุก ๆ ส่วนจะต้องสัมพันธ์กันบางสถานการณ์จะต้องใช้การตัดสินใจอย่างเฉียบขาด บางสถานการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บางสถานการณ์ก็ต้องคำนึงถึงหลักมนุษยสัมพันธ์และแรงจูงใจ บางสถานการณ์ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือผลผลิตขององค์กรเป็นหลัก โดยมีหลักการของการบริหาร ดังนี้

- 1.1 การบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์
- 1.2 ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด
- 1.3 ผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดและระบบเปิด และยอมรับหลักการของทฤษฎีทุกส่วนของระบบจะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน
- 1.4 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และเลือกรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม
- 1.5 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลักมากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน
- 1.6 ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ในเรื่องของความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการ กระบวนการ ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น

2. ทฤษฎีระบบ (Systems Approach หรือ General Systems Theory) แนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหารเนื่องจาก จากแนวคิดคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม นักทฤษฎีบริหารจึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร องค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกัน ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยการนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) ทฤษฎีระบบจะช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์

3. ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory) ทฤษฎีระบบสังคมเป็นทฤษฎีที่วิเคราะห์พฤติกรรมในองค์การ ทฤษฎีระบบสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสถาบันมิติ (Nemothetic Dimension) และด้านบุคลามิติ (Idiographic Dimension) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านสถาบันมิติ ประกอบด้วย

3.1.1 สถาบัน (Institution) ได้แก่ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีวัฒนธรรม (Culture) ของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นครอบคลุมอยู่

3.1.2 บทบาทตามหน้าที่ (Role) สถาบันจะกำหนดบทบาท หน้าที่ และตำแหน่งต่าง ๆ ให้บุคคลปฏิบัติ มีกฎและหลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียมการปฏิบัติ

3.1.3 ความคาดหวังของสถาบันหรือบุคคลภายนอก (Expectations) เป็นความคาดหวังที่สถาบันหรือบุคคลภายนอกคาดว่าสถาบันจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น โรงเรียนมีความคาดหวังที่จะต้องผลิตนักเรียนที่ดีมีคุณภาพ

3.2 ด้านบุคลามิติ ประกอบด้วย

3.2.1 บุคลากรแต่ละคน (Individual) ที่ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เช่น ในโรงเรียนมีนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน คนงานภารโรง มีวัฒนธรรมย่อยที่ครอบคลุมต่างไปจากวัฒนธรรมโดยส่วนรวม

3.2.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความสามารถ ความรู้ ความถนัด เจตคติ อารมณ์ และแนวคิดของบุคคลที่เข้ามาทำงานในสถาบันนั้นจะมีความแตกต่างปะปนกันอยู่ และมี ธรรมเนียมของแต่ละบุคคลเป็นอิทธิพลครอบงำ

3.2.3 ความต้องการส่วนตัว (Need-Dispositions) บุคคลในสถาบันมีความต้องการที่ต่างกันไป บางคนทำงานเพราะต้องการเงินเลี้ยงชีพ บางคนต้องการการยอมรับ บางคนต้องการความมั่นคง ปลอดภัย บางคนทำงานเพราะความรัก บางคนต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า

4. ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human and Motivation) Abraham H. Maslow ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ และได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับ พฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

4.1 มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใด ได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุด และจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

4.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

4.3 ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

5. ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ซึ่ง Douglas McGregor ได้เสนอสมมติฐานดังนี้

5.1 ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่า

5.1.1 ธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบทำงาน พยายามเลี่ยงงานเมื่อมีโอกาส

5.1.2 มนุษย์มีนิสัยเกียจคร้าน ต้องใช้วิธีการข่มขู่ ควบคุม สั่งการ หรือบังคับจึงจะส่งผลให้ทำงานตามจุดประสงค์ขององค์กรให้สำเร็จ

5.1.3 มนุษย์ชอบทำงานตามคำสั่ง ต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ แต่ต้องการความมั่นคง อบอุ่น และปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น

5.2 ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า

5.2.1 การที่ร่างกายและจิตใจได้พยายามทำงานนั้น เป็นการตอบสนองความพอใจอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเล่นและพักผ่อน

5.2.2 มนุษย์ชอบนำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบให้บรรลุจุดประสงค์

5.2.3 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5.2.4 คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง วิธีการที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินงานจนบรรลุ จุดประสงค์ขององค์กร

5.2.5 มนุษย์ผูกพันตนเองกับงานองค์กร ก็เพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทน เมื่อองค์กร ประสบความสำเร็จ

5.2.6 เมื่อสถานการณ์เหมาะสม มนุษย์โดยทั่วไปจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านการยอมรับ ความรับผิดชอบ และแสวงหาความรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย

5.2.6 มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีคุณสมบัติที่ดีกระจายอยู่ทั่วไปทุกคน มีความฉลาดเฉลียว และว่องไว มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กร

5.2.7 สถานการณ์ของการดำรงชีวิตในระบบอุตสาหกรรมยุคใหม่ มนุษย์ยังไม่มีโอกาสใช้สติปัญญาได้เต็มที่

6. ทฤษฎี Z ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิด คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการ หน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

6.1 องค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎี Z มี 4 ประการ คือ

6.1.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุผล

- 6.1.2 การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.1.3 การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
- 6.1.4 การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 6.2 หลักการสำคัญของทฤษฎี Z มี 3 ประการ คือ
 - 6.2.1 คนในองค์กรต้องซื่อสัตย์ต่อกัน
 - 6.2.2 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
 - 6.2.3 คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง

เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2554) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ ซึ่งมักประกอบด้วยฐานข้อมูลที่ใช้เพื่อการจัดการเก็บข้อมูลในองค์กรไว้อย่างเป็นระบบและยังประกอบด้วยองค์ประกอบด้านทรัพยากรต่างๆ อีกหลายส่วนด้วยกัน ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล กระบวนการและอุปกรณ์ เป็นต้น

รุ่งรัศมี บุญดาว (2559) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่รวบรวม ประมวลผล จัดเก็บ วิเคราะห์ แจกจ่าย สารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ เพื่อเพิ่มคุณค่าและความหมายให้กับข้อมูล ผลลัพธ์ที่ได้คือสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2554, น. 20) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ (information) หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือถูกนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบที่เหมาะสมตรงกับต้องการของผู้ใช้ มีการจัดรูปแบบอย่างเป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่เพื่อให้สะดวกในการ นำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและตัดสินใจขององค์กร จะพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล และสารสนเทศ ข้อมูลถือเป็นจุดเริ่มต้นของการได้มาซึ่งสารสนเทศ เมื่อข้อมูลถูกนำมาประมวลผลจะได้เป็นสารสนเทศซึ่งองค์กรสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านธุรกิจขององค์กร ข้อมูลและสารสนเทศมีความสัมพันธ์กัน ต่อมาองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ภายในองค์กรทั้งสิ้น ไม่ว่าจะองค์กรนั้นจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ล้วนแต่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในการบริหารและการปฏิบัติการ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีกว่าหรือทัดเทียมองค์กรอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันด้านต่างๆ มีมากขึ้น หน่วยงานภาคเอกชนต้องแข่งขันกันเองทั้งภายในประเทศและกับองค์กรที่เป็นเครือข่ายจากต่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐต้องแข่งขันในระดับประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพเพียงพอ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อถือให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนทั้งทาง

ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ถ้าหน่วยงานเหล่านี้ไม่สามารถจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นเครื่องมือในการแข่งขัน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้ว ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อในทางลบ คือไม่สามารถขยายตัวทางธุรกิจและไม่สามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology), ไอที (IT) หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (information and communications technology), ไอซีที (ICT) หมายถึงเทคโนโลยีสำหรับการประมวลผลสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการรับ-ส่ง แปลง จัดเก็บ ประมวลผล และค้นคืนสารสนเทศ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมร่วมกับกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม การค้นหา การประมวลผล การจัดเก็บ การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน และการเผยแพร่สารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง แม่นยำ และความเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวกสบายและความคล่องตัวในการทำงานทุก ๆ ด้าน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สมร ดีพัฒนกุล (2553: 10) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างมากในวงการศึกษาในการลดความเหลื่อมล้ำโอกาสทางการศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ช่วยในการจัดการบริหารการศึกษา และใช้ประโยชน์ในกิจกรรมฝึกอบรมทั้งในระบบนอกระบบ รวมทั้งการฝึกอบรมทางไกล

สันติ หอมทวีโชค (2554: 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ดังนี้

1) การศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การค้นคว้าข้อมูลทางด้านการศึกษาง่ายขึ้น และกว้างขวางไร้ขีดจำกัด ผู้เรียนมีความสะดวกมากขึ้นในการค้นคว้าวิจัย

2) การดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้มีความคล่องตัวและสะดวกรวดเร็วมากขึ้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันก็สามารถทำได้หลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันหรือใช้เวลาน้อยลง เป็นต้น

3) การดำเนินธุรกิจ จะทำให้การแข่งขันระหว่างธุรกิจมากขึ้น ทำให้ต้องมีการพัฒนาองค์กรเพื่อให้ทันกับข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ส่งประโยชน์ให้ประเทศชาติมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4) อัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะการติดต่อสื่อสารที่เจริญก้าวหน้า และทันสมัยในปัจจุบัน จึงทำให้โลกของเราเป็นโลกไร้พรมแดน

5) ระบบการทำงาน เพราะจะต้องมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น และงานบางอย่างที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ก็มีการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาทำงานแทน

ศรีสมรค์ อินทุจันทร์ยง (2550, น. 18-21 อ้างถึงใน รุ่งรัศมี บุญดาว, 2559, น. 9-10) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของระบบสารสนเทศมีดังนี้

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานภายในองค์กร

1.1 การลดเวลาทำงานและกระบวนการในการปฏิบัติ การนำโปรแกรมของนักบัญชีมาใช้ในการบันทึกบัญชี ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศทางการบัญชีช่วยให้นักบัญชีลดเวลาในการทำงาน เพราะระบบสารสนเทศมีขั้นตอนในการควบคุมการลงรายการ การสรุปยอด การควบคุมความถูกต้อง ทำให้นักบัญชีไม่ต้องเสียเวลาในการตรวจสอบมากเท่ากับเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบการบันทึกบัญชีด้วยมือ เป็นต้น สำหรับลดกระบวนการในการปฏิบัติ ซึ่งจากเดิมการบันทึกบัญชีด้วยมือจะทำตามขั้นตอนการบันทึกบัญชีตั้งแต่เริ่มแรก คือ วิเคราะห์รายการค้า บันทึกลงสมุดรายวัน ผ่านบัญชีแยกประเภท จัดทำงบทดลองและจัดทำงบการเงิน อาจเกิดผิดพลาดขึ้นบ่อยครั้งเมื่อมีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาช่วยในการบันทึกบัญชีรวดเร็วมากยิ่งขึ้น แม่นยำมากยิ่งขึ้นในการทำงาน และผู้บริหารสามารถค้นหาข้อมูลตามที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.2 เพิ่มผลผลิตขององค์กร สามารถทำให้องค์กรใช้เวลาเท่าเดิมแต่สามารถสร้างผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่น สำนักงานขนส่งทางบกที่นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริการเสียภาษีรถยนต์ประจำปี ที่มีจำนวนผู้ที่รอคอยน้อยลงเพราะสามารถให้บริการได้เร็วขึ้น

1.3 การลดต้นทุนการผลิต/บริการ ธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต สามารถใช้สารสนเทศมาช่วยในกระบวนการผลิตหรือกิจกรรมด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขัน เช่น ประสิทธิภาพในการควบคุมกระบวนการในการผลิต (Work in process) ระดับของเสียลดลงหรือนำระบบสารสนเทศเชื่อมโยงองค์กรกับผู้จัดจำหน่ายสินค้าและวัตถุดิบ (Supplier) เพื่อบริหารจัดการระดับวัตถุดิบสินค้าถึงจุดที่ต้องการต้องสั่งซื้อทำให้ลดต้นทุนในส่วนของการจัดเก็บสินค้าคงคลังได้มากเป็นต้น สำหรับในส่วนของบริษัทบริการสามารถนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อลดต้นทุนบริการและสามารถเพิ่มคุณภาพในการบริการแก่ลูกค้าได้ เช่น การจำหน่ายตัวโดยสารของธุรกิจการบินสามารถให้ลูกค้าจองตัวเครื่องบิน สอบถามสายการบิน ตรวจสอบเวลาเข้าออกของสายการบินทางเว็บไซต์โดยที่ไม่มีพนักงานให้บริการ จึงถือเป็นการลดต้นทุนในการให้บริการและเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า เป็นต้น

2. การเพิ่มประสิทธิผลของการตัดสินใจ สามารถใช้ระบบสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจและระบบสารสนเทศเพื่อผู้บริหารนำเสนอความสามารถในการจัดทำภาพนามธรรม (Visualization) ของปัญหาและวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งการนำสารสนเทศเหล่านี้มาช่วยในการตัดสินใจการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง จะช่วยเพิ่มความถูกต้องและแม่นยำในการตัดสินใจของผู้บริหารมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการบริหารการแข่งขันขององค์กร

3. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถช่วยให้องค์กรเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันได้ คือ

- 3.1 การใช้ระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่
- 3.2 การใช้ระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงบริการ
- 3.3 การใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงผู้จัดจำหน่ายสินค้าและวัตถุดิบ (Supplier) ลูกค้า

และพันธมิตร

4. สามารถที่จะสร้างทางเลือกในการแข่งขันได้ ผู้บริหารสามารถที่จะนำสารสนเทศมาสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันได้ โดยการสร้างแบบจำลองเรื่องการสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) รวมถึงการผลิตในต้นทุนต่ำหรือผู้นำด้านต้นทุน (Cost Leadership) หรือการตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว (Quick response)

5. การสร้างโอกาสทางธุรกิจ หากองค์กรมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพทำให้สารสนเทศที่ได้ถูกต้องและรวดเร็ว ทำให้ผู้บริหารสามารถที่จะลงทุนในธุรกิจที่มีอนาคตไกลกว่าคู่แข่ง ซึ่งถือว่าการเพิ่มโอกาสในการลงทุน

6. การดึงดูดลูกค้าไว้และป้องกันคู่แข่ง การพัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันสมัยตลอดเวลาจะทำให้องค์กรมีเทคโนโลยีที่ล้ำหน้ากว่าคู่แข่ง ซึ่งจะเป็นปัจจัยในการดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการและเกิดความประทับใจในผลิตภัณฑ์หรือบริการทำให้ลูกค้าไม่เปลี่ยนใจไปใช้บริการของคู่แข่ง ในขณะที่เดียวกันองค์กรก็สามารถใช้สารสนเทศในการป้องกันคู่แข่งไม่ให้เข้าสู่ตลาด โดยการใช้ระบบสารสนเทศที่เหนือกว่าในการบริการลูกค้าหรือสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานสารสนเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพช่วยในการจัดระบบข่าวสารในแต่ละวัน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสารสนเทศ ช่วยในการเก็บ สารสนเทศไว้และสามารถเรียกใช้ได้อย่างสะดวกทุกครั้ง ช่วยจัดระบบอัตโนมัติ เพื่อการจัดเก็บ ประมวลผลและเรียกใช้สารสนเทศ ทำให้เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ลดอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาระยะทางและ งบประมาณ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

รุ่งรัมย์ บุญดาว (2559) ได้กล่าวถึง เครื่องมือที่ทำให้ระบบสารสนเทศปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware) หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์และชุดอุปกรณ์ต่างๆ ใช้ในการรับข้อมูลเข้าสู่ระบบการประมวลผลโดยใช้หน่วยประมวลผลกลางและการแสดงผลลัพธ์ รวมทั้งการเก็บ

ข้อมูลโดยใช้หน่วยเก็บสำรอง ดังนั้น ฮาร์ดแวร์จะประกอบไปด้วยอุปกรณ์ 4 ชนิด ได้แก่ อุปกรณ์รับเข้า (Input device) อุปกรณ์หน่วยประมวลผลกลาง อุปกรณ์หน่วยเก็บ (Storage device) และ อุปกรณ์แสดงผลลัพธ์ (Output device) รายละเอียดของอุปกรณ์แต่ละชนิดได้ ดังนี้

1.1 อุปกรณ์รับเข้าเป็นอุปกรณ์ใดๆ ที่ช่วยให้สามารถป้อนข้อมูลและชุดคำสั่งๆ ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น คีย์บอร์ด เมาส์ ไมโครโฟน สแกนเนอร์ และเว็บแคม เป็นต้น

1.2 อุปกรณ์หน่วยประมวลผลกลาง หน่วยประมวลผลกลางถือว่าเป็น สมองของระบบคอมพิวเตอร์ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานหลักของเครื่อง หน่วยประมวลผลกลางจะควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ ภายในระบบและประมวลผลข้อมูลตามคำสั่งของโปรแกรม

วัชรารณ สุริยาภิวัฒน์ (2556, น. 52-57) กล่าวว่า หน่วยประมวลผลกลางมีส่วนประกอบหลัก 2 ส่วนคือ 1) หน่วยคำนวณและตรรกะ (Arithmetic and Logic Unit หรือ ALU) เช่น การคำนวณและเปรียบเทียบค่ามากน้อยของข้อมูลโดยใช้คำสั่งควบคุมจากหน่วยควบคุม ALU จะควบคุมความเร็วในการคำนวณที่เกิดขึ้นภายในหน่วยคำนวณ กล่าวคือ ALU ทำหน้าที่ 2 อย่าง คือ การคำนวณทางคณิตศาสตร์ ได้แก่ การบวก ลบ คูณ หารและการเปรียบเทียบทางตรรกะ เป็นการเปรียบเทียบค่ามากน้อยของตัวเลขหรือค่าที่อยู่ในตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย การเปรียบเทียบเชิงเท่ากับ (=) น้อยกว่า เป็นต้น 2) หน่วยควบคุม (Controller หรือ Control) อุปกรณ์รับเข้าหน่วยประมวลผล (CPU) อุปกรณ์แสดงผล หน่วยควบคุม หน่วยคำนวณและตรรกะ อุปกรณ์หน่วยเก็บ (Unit) ทำหน้าที่ควบคุมและประสานงานกับหน่วยอื่นๆ เพื่อทำงานตามคำสั่งโปรแกรม เช่น หน่วยควบคุมไม่ได้เก็บข้อมูลใดๆ ไว้เอง แต่จะหน่วยที่สั่งให้บันทึกค่าของข้อมูลหรือ ผลลัพธ์ไว้ตามตำแหน่งต่างๆ ในหน่วยความจำชั่วคราวที่เรียกว่า Register ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหน่วยควบคุมและหน่วยคำนวณและตรรกะจะทำงานประสานกันตลอดเวลาที่มีการประมวลผลข้อมูล ซึ่งจะนำหน่วยทั้งสองหน่วยรวมกันว่าหน่วยประมวลผลกลางหรือ CPU (Central Processing Unit)

1.3 อุปกรณ์หน่วยเก็บเป็นอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลถูกนำมาใช้เพื่อการจัดเก็บหรือสำรองข้อมูล ชุดคำสั่งและสารสนเทศต่างๆ เพื่อไว้ใช้งานในอนาคตซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาทั้งในเรื่องขนาด ความจุ สีสันและวัสดุที่ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปสำหรับอุปกรณ์หน่วยเก็บ ได้แก่ จานแม่เหล็ก ฮาร์ดดิสก์ ฟลอปปีดิสก์ แฟลชไดรฟ์ แผ่นซีดีรอมและการ์ดหน่วยความจำชนิดต่างๆ เป็นต้น

1.4 อุปกรณ์แสดงผลเป็นอุปกรณ์ที่ใช้แสดงผลเพื่อให้ผู้ใช้ได้มองเห็น เช่น จอภาพ เครื่องพิมพ์และลำโพง เป็นต้น

2. ซอฟต์แวร์ (Software) หมายถึง ชุดคำสั่งต่างๆ ที่ใช้ควบคุมการทำงานของฮาร์ดแวร์ซึ่งสามารถ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ รายละเอียดของซอฟต์แวร์แต่ละประเภทได้ ดังนี้

2.1 ซอฟต์แวร์ระบบ (System software) ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์และเชื่อมประสานระหว่างผู้ใช้และคอมพิวเตอร์ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1.1 ระบบปฏิบัติการ (Operating System) มีหน้าที่ในการประสาน กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ เช่น ดอส (DOS) ไมโครซอฟท์ วินโดวส์ (Microsoft Window) แมค โอ เอส (MAC O S) ยูนิกซ์ (Unix) และลินุกซ์ (Linux) เป็นต้น

2.1.2 โปรแกรมมอรรถประโยชน์ (Utility Program) ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการทำงานกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม Disk scanner โปรแกรม Disk defragmenter โปรแกรม Backup utility เป็นต้น

2.2 ซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application software) เป็นโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมา เพื่อทำงานตามวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing) โปรแกรมแผ่นตารางทำการ (Spreadsheet) โปรแกรมบริหารงานบุคคล โปรแกรมบัญชี โปรแกรมจองตั๋วเครื่องบิน เป็นต้น

3. ฐานข้อมูล (Database) คือ แหล่งที่เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้กับซอฟต์แวร์ประยุกต์ในการประมวลผลข้อมูลที่จัดเก็บไว้ชุดหนึ่ง จะอ้างอิงถึงแฟ้มข้อมูล (file) เช่น รายชื่อพนักงานของบริษัทเรา จะเรียกว่า แฟ้มข้อมูลพนักงาน การดึงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลมาเก็บไว้ที่หน่วยความจำสำรองเพื่อใช้งานนั้น อาจจะมีอยู่ในรูปของแผ่นบันทึก แผ่นซีดี หน่วยความจำแบบแฟลช เป็นต้น

4. บุคลากร (People) หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ เช่น ผู้ควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ นักวิเคราะห์ และออกแบบระบบ นักเขียนโปรแกรม พนักงานเตรียมข้อมูล นักบริหารฐานข้อมูล ผู้ใช้ระบบ เป็นต้น

5. กระบวนการ (Procedure) คริสสมรึก อินทจันทร์ยง (2550) และรุ่งรัศมี บุญดวง (2559) กล่าวว่า กระบวนการปฏิบัติงานในองค์กรก็จัดได้ว่าเป็นส่วนประกอบของระบบสารสนเทศด้วย เช่น กลยุทธ์ นโยบาย วิธีการ ขั้นตอนในการใช้งานระบบ หนังสือคู่มือการปฏิบัติงาน เอกสาร คำสั่ง เป็นต้น

จากการศึกษาองค์ประกอบของระบบสารสนเทศข้างต้น ผู้วิจัยจึงสามารถนำมาสรุปได้ว่า เครื่องมือที่ทำให้ระบบสารสนเทศปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะประกอบไปด้วย ฮาร์ดแวร์ (Hardware) หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์และชุดอุปกรณ์ต่างๆ ที่สามารถมองเห็น และจับต้องได้ ซอฟต์แวร์ (Software) หมายถึง ชุดคำสั่งหรือโปรแกรมที่ใช้สั่งงานให้คอมพิวเตอร์ทำงาน ฐานข้อมูล (Database) หมายถึง ที่เก็บและรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคลากร (People) หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ และกระบวนการ (Procedure) หมายถึง การทำงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามต้องการ

บทบาทระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2554, น. 33-35) ได้กล่าวว่า ระบบเทคโนโลยีมีบทบาทและเป็นระบบที่มีความสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาความเร็วในการประมวลผลของไมโครคอมพิวเตอร์ การมีซอฟต์แวร์สำเร็จรูปให้เลือกใช้งานมากขึ้นและการสื่อสารข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายทำให้ผู้ใช้สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงเข้าไปยังศูนย์กลางได้

2. ได้เกิดแนวคิดของระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูง (Executive information Systems) หรือระบบ EIS ขึ้นมาที่นำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อให้โอกาสทางธุรกิจที่นับวันมีความซับซ้อนสูงยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารระดับสูงสามารถนำสารสนเทศได้จากระบบ EIS นี้มา กำหนดเป็นแผนกลยุทธ์และยุทธวิธีในการตัดสินใจถึงอนาคตขององค์กร

3. การพัฒนาความก้าวหน้าของระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence) หรือ AI ที่จัดเป็นระบบขั้นสูงที่สามารถลอกเลียนความฉลาดของมนุษย์มาใช้เพื่อประเมินสถานการณ์การตัดสินใจภายใต้เหตุการณ์หรือสมมติฐานนั้นๆ จนเป็นที่มาของระบบต่างๆ ที่แตกแขนงออกมา เช่น ระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert Systems) และระบบฐานความรู้ (Knowledge-Based Systems) รวมถึงหุ่นยนต์ เป็นต้น เมื่อปี ค.ศ. 1990 ได้เกิดแนวคิดของระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์ (Strategic Information Systems) หรือระบบ SIS มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาผนวกรวมเข้ากับกระบวนการธุรกิจให้เป็นแบบเบ็ดเสร็จ จนกระทั่งได้ผลิตภัณฑ์หรือบริการขึ้นมาที่พร้อมส่งมอบแก่ลูกค้า ซึ่งส่งเสริมให้องค์กรมีความได้เปรียบและพร้อมที่จะแข่งขันในระบบตลาดโลกและกลางปีปลายปี ค.ศ. 1990 รูปแบบการดำเนินธุรกิจได้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นก่อให้เกิดระบบวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Resource Planning Systems) หรือระบบ ERP ที่องค์กรสามารถนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ทางสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานแบบเบ็ดเสร็จที่ประกอบด้วย การวางแผน การผลิต การขาย การจัดการทรัพยากร การจัดการลูกค้าสัมพันธ์การควบคุมสินค้าคงคลัง การจัดการด้านการเงิน การบริหารทรัพยากรมนุษย์และการตลาดซึ่งจะใช้ระบบสารสนเทศควบคุมกระบวนการธุรกิจทั้งระบบ สามารถเชื่อมโยงเพื่อใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างองค์กรหรือทั่วโลก ซึ่งจัดเป็นกลยุทธ์ทางระบบสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึงการชิงความได้เปรียบในทางการตลาด และมีอัตราการเติบโตของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ตและเอ็กซ์ทราเน็ต รวมถึงการเชื่อมต่อเครือข่ายระดับสากลตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1990 เป็นต้นมา ต้นศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงสถานะทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วระบบสารสนเทศจึงมีบทบาทต่อการขับเคลื่อนทางธุรกิจเป็นอย่างมาก เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตถูกนำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอย่างแพร่หลายมากขึ้น มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ทำงานภายใต้เทคโนโลยีเว็บจนเป็นที่มาของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือ

อีคอมเมิร์ซ ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีในปัจจุบันนั้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมักถูกนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ขององค์กรสมัยใหม่

จากการที่มีผู้ให้ความหมายบทบาทระบบเทคโนโลยีสารสนเทศข้างต้น ผู้วิจัยจึงสามารถนำมาสรุปได้ว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ถือว่ามีบทบาทและเป็นระบบที่มีความสำคัญและมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้สารสนเทศที่มีความเหมาะสมถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทำให้องค์กรสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพให้สูงขึ้นและประสิทธิผลในการบริหารงานภายในองค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจของผู้บริหาร และเพื่อให้ได้มาซึ่งระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

สำหรับเป้าหมายของแผนแม่บทในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1. มีระบบฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกระดับ
2. หน่วยงานทุกระดับมีคลังข้อมูล (Data warehouse) เพื่อการตัดสินใจ
3. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยผ่านระบบเครือข่าย
4. มีศูนย์ปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. มีระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet) เพื่อใช้ในการบริหารงาน
6. หน่วยงานทุกระดับมี Software ที่ถูกกฎหมายสำหรับการบริหารจัดการและพัฒนาระบบ
7. มีโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากร ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ ด้านติดตามประเมินผล ด้านบริหารกิจการนักเรียนในทุกระดับ
8. มีระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic information system: GIS)
9. มีเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์และให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2554) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในสถานศึกษาด้านต่างๆ การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในสถานศึกษาด้านต่างๆ ทั้งงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการการเงิน พัสดุและครุภัณฑ์ งานอาคารสถานที่และงานชุมชน งานแต่ละงานจะเกี่ยวข้องกับบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานวิชาการระบบสารสนเทศสำหรับงานวิชาการจะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรแผนการเรียนการสอน คู่มือ สื่อการเรียนรู้ ตารางสอนและผลการเรียนของผู้เรียนทุกวิชา สามารถนำ มาใช้ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้อาจมี CD-

ROM บทเรียนสำเร็จรูปและความรู้ต่างๆ เพื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูสามารถเรียกใช้ข้อมูลทางวิชาการได้ตลอดเวลา

2. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานกิจการนักเรียนระบบสารสนเทศสำหรับงานกิจการนักเรียนจะมีทะเบียนผู้เรียนมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติผู้เรียนทุกคน ความสนใจความถนัด ความประพฤติ ลักษณะนิสัยฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพครอบครัวการกระทำความดี การกระทำความผิด ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาครอบครัว การทำงานหารรายได้พิเศษ สถิติการมาเรียนสถานที่อยู่อาศัย ชื่อและที่อยู่ของผู้ปกครองและชื่อเพื่อนสนิท ตลอดจนปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ทั้งการให้บริการและสวัสดิการแก่ผู้เรียน ความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ครูอาจารย์สามารถศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษา แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

3. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานบุคลากรระบบสารสนเทศสำหรับงานบุคลากรจะมีทะเบียนประวัติครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกคน มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาประวัติการฝึกอบรม ประวัติการทำงาน ประวัติเงินเดือนและสวัสดิการ ความถนัด ความสนใจและความสามารถพิเศษ ตลอดจนอัตรากำลังคนในปัจจุบันและแผนอัตรากำลังในอนาคต สามารถนำสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพสูง ทั้งการหาการพัฒนาการรักษาไว้ และการใช้ประโยชน์จากบุคลากร

4. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานธุรการ การเงิน พัสดุและครุภัณฑ์ ระบบสารสนเทศสำหรับงานธุรการ การเงิน พัสดุและครุภัณฑ์จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงาน แบบฟอร์มงานสารบรรณ ทะเบียนหนังสือราชการ รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา รายรับรายจ่ายงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายพัสดุ ทะเบียนครุภัณฑ์สามารถนำสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานธุรการและการเงินให้มีประสิทธิภาพสูง ทั้งการวางแผนงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่บุคลากรภายในสถานศึกษาตลอดจนบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานอาคารสถานที่ ระบบสารสนเทศสำหรับงานอาคารสถานที่จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแผนผังอาคารและบริเวณ รายการห้องต่างๆ เช่น ห้องทำงาน ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องสื่อการเรียน ห้องอาหาร ห้องกีฬาในร่ม ฯลฯ ตารางและสถิติการใช้ห้อง ประวัติการซ่อมบำรุง แผนการสร้างอาคารและตกแต่งบริเวณซึ่งสามารถนำสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานอาคารสถานที่ ทั้งด้านการวางแผนในอนาคต การจัดสภาพแวดล้อมและใช้อาคารสถานที่เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตลอดจนการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและประหยัด

6. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการงานชุมชน ระบบสารสนเทศสำหรับงานชุมชนจะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแผนที่แสดงที่ตั้งสถานศึกษาและสถานที่อื่นๆ ที่ใกล้เคียง แผนที่ผังชุมชนรอบสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคคลสำคัญในชุมชน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประเพณีรวมทั้งสร้าง Website ของสถานศึกษา

เรณู จันทพันธ์ (2557, น. 1) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการในยุคปัจจุบัน หากมีการวางแผนในการบริหารจัดการที่จะทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นระบบ สะดวก และรวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา หลักการสำคัญในการบริหารจัดการสารสนเทศในโรงเรียน มีดังนี้

1. ประชุมสร้างความตระหนักให้บุคคลกรทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
2. วางแผนจัดระบบงานในโรงเรียนให้เป็นหมวดหมู่
3. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานอย่างชัดเจน
4. ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย

จากการที่มีผู้ให้ความหมายการบริหารเทคโนโลยีในสถานศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสามารถนำมาสรุปได้ว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ เทคโนโลยี โครงสร้างองค์การ กระบวนการทำงานและบุคลากร และที่แตกต่างกันคือกลยุทธ์ขององค์การ และอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมภายนอก ในส่วนของการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การกำหนดและพิจารณาทางเลือกที่จะช่วยให้องค์กรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีส่วนสัมพันธ์หรือเอื้อต่อการศึกษาทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารและการบริการสังคม การศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเห็นว่า การที่การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีอุปสรรคทั้งด้านการพัฒนาระบบข้อมูล การพัฒนาบุคลากรและการปรับปรุงการบริหารและการบริการของภาครัฐ ปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จประการหนึ่งคือข้าราชการระดับสูงหรือกลุ่มผู้บริหารซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ขององค์กร พบว่า หากหน่วยงานใด ผู้บริหารระดับสูงมีความเข้าใจในศักยภาพ ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานนั้นจะมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลดีต่อการบริหารอย่างเห็นได้ชัดเจน

จรรยา เตชะเจริญกิจ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญประการดังนี้ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ 1) การกำหนด

นโยบาย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา งบประมาณ การส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามประเมินผลการประสานงานเครือข่ายชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชน

2) โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ ระบบอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม ระบบพลังงานและการบำรุงรักษา 3) ทรัพยากรการเรียนรู้ ประกอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์หลักสูตรและสื่อการสอนและระบบความปลอดภัย 4) บุคลากร ได้แก่ การฝึกอบรมและพัฒนาและความสามารถของผู้บริหารครูผู้สอน ผู้ดูแลระบบ และเจ้าหน้าที่ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ผู้เรียน ได้แก่ การอบรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ 6) การวิจัยและพัฒนาเป็นระบบการติดตามประเมินผลและวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา

โครงสร้างพื้นฐานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หลักสูตรและสื่อการสอน และระบบความปลอดภัยความร่วมมือภาครัฐ เอกชนและชุมชน ได้แก่ การให้ความร่วมมือและสนับสนุนสถานศึกษา การให้บริการความรู้กับชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ การประสานเครือข่ายชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงองค์กรภาครัฐและเอกชนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ศักดิ์ พันธุ์เพ็ง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบหลักของรูปแบบ ประกอบด้วยกลไกของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดภาระงานตามขอบข่ายการบริหารจัดการโรงเรียน 2) การกำหนดขอบข่ายการบริหารจัดการตามวิธีระบบ 3) การกำหนดและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบต่างๆ และบทบาทหน้าที่ 4) การกำหนดรูปแบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน รายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนางาน 5) การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร และดำเนินงานตามรูปแบบใน 7 ด้าน คือ 1) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) แนวทางการจัดการเรียนการสอน 4) แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) การจัดหา/จัดทำทรัพยากรการเรียนรู้ 6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการบริหารจัดการภายในโรงเรียน 7) การสร้างความร่วมมือประสานงานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

อรุษา ปุณยบุรณะ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบองค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและทราบการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต ประชากร คือ โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดในสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 28 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) คือ โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดในสถาบันการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 28 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 8 คนแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระต่างๆ ของโรงเรียนสาธิตจำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนสาธิต จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม ความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสังเคราะห์ ได้แก่ เอกสาร ความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบ การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตเป็นพหุองค์ประกอบ 5 มีองค์ประกอบคือ 1) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) ด้านการจัดการทรัพยากร 1.2) ด้านการจัดระบบเครือข่าย 2. การจัดองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 2.1) ด้านการจัดการโครงสร้างของหน่วยงาน 2.2) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 3) การวางแผนกลยุทธ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 5) การควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการยืนยันองค์ประกอบบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่าองค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตมีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

จุฬามาศ กาญจนธรรม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 คน พบว่าทุกคนเห็นด้วยองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 คือ 1) การสร้างให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการ

พิตะวัน เนตรทอง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบการบริหาร

สถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21

2) การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21

3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และคู่มือ ผลการวิจัยพบว่า 1 องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ 1.1) โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร ICT 1.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 1.3) วางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.4) สร้างวัฒนธรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.5) ส่งเสริมครู บุคลากรใช้พัฒนาสมรรถนะและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT 1.6) ส่งเสริมนักเรียนใช้ พัฒนาสมรรถนะและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT 1.7) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.8) กำกับ ติดตาม และประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.9) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT และสมรรถนะ ICT ที่เชี่ยวชาญของนักเรียน ครู บุคลากร ผู้บริหารและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT ระหว่างเครือข่าย

2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ตามทฤษฎีระบบ(System Theory) คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) และด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ ด้านกระบวนการ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ ด้านผลผลิตประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 1 องค์ประกอบ และด้านข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความถูกต้อง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และคู่มือด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ความเหมาะสม ความถูกต้อง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วนิดา ทองพูล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประการดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีเพียงพอในการบริหารสืบค้นการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน มีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี

สารสนเทศ ได้แก่ มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเครือข่ายทุกหน่วยงาน ให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันมีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำแผนเทคโนโลยีของโรงเรียน มีการจัดทำแผนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหาร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากร บริหารทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร การจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการที่มีผู้ให้ความหมายการบริหารเทคโนโลยีในสถานศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสามารถ นำมาสรุปได้ว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ เทคโนโลยี โครงสร้างองค์การ กระบวนการทำงานและบุคลากร และที่แตกต่างกันคือกลยุทธ์ขององค์การ และ อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมภายนอก ในส่วนของการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การกำหนดและพิจารณาทางเลือกที่จะช่วยให้องค์กรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีส่วนสัมพันธ์หรือเอื้อต่อการศึกษาทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารและการบริการสังคม การศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเห็นว่า การที่การพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีอุปสรรคและปัญหาทั้งด้านการ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ด้านการพัฒนาบุคลากรและการปรับปรุงการบริหารงานและการบริการของ ภาครัฐ ปัจจัยที่สำคัญแห่งความสำเร็จประการหนึ่งคือข้าราชการระดับสูงหรือกลุ่มผู้บริหารซึ่งมี อำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ขององค์กร พบว่า หากหน่วยงานใด ผู้บริหารระดับสูงมีความ เข้าใจในศักยภาพ ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานนั้นจะมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลดีต่อ การบริหารอย่างเห็นได้ชัดเจน

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

การบริหารด้านเทคโนโลยี	จรรยา เตะชะเจริญกิจ (2554)	ศักดิ์ดา พันธุ์เพ็ง (2555)	อรอุษา ปุณยบุรณะ (2558)	จุฑามาศ กาญจนธรรม	พิชตะวัน เนตรทอง (2562)	วนิดา ทองพูล (2564)	สรุป
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
2. การวิจัยและพัฒนา	✓						1
3. ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓		✓	✓	5
4. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓		✓		✓	✓	4
5. การสร้างให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร				✓			1
6. การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร				✓			1
7. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการ				✓			1
8. สร้างวัฒนธรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					✓		1
9. ส่งเสริมนักเรียนใช้ พัฒนาสมรรถนะและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT	✓				✓		2
10. ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี	✓	✓	✓		✓	✓	5
11. ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓		✓	✓	5
12. ด้านการพัฒนาบุคลากร	✓	✓			✓		3
13. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร					✓		1

จากตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารด้านเทคโนโลยี พบว่า องค์ประกอบการบริหารด้านเทคโนโลยีมี 11 ตัวแปร เมื่อพิจารณาความถี่ของตัวแปร สรุปได้ว่ามีตัวแปร 5 ตัวแปร ที่มีความถี่ระหว่างจำนวน 4-6 ความถี่ คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี และ 5) ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น การศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรออกมาทั้ง 5 ตัวแปร เพื่อให้เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีเพียงพอในการบริหาร/สืบค้น/การเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน มีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ มีเว็บไซต์ของโรงเรียน อินเทอร์เน็ตครอบคลุมและเสถียร มีบุคลากรรับผิดชอบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการวัดและประเมินผลในการทำงานด้านต่างๆ

2. ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร การจัดทำระบบนิเทศติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ วิเคราะห์ความจำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำคู่มือแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบของงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำแผนเทคโนโลยีของโรงเรียน มีการจัดทำแผนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแผนจัดทำแผนการเงินเพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับ นโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ และใช้ในการเรียนการสอน มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน

4. ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเครือข่ายหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกัน มีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานภายในโรงเรียนให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ

มาจัดการระบบฐานข้อมูลโรงเรียน จัดฝึกอบรมบุคลากรได้รับข้อมูลย้อนกลับในการทำงานด้านเทคโนโลยี มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากร บริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง พัฒนาบุคลากรในด้านจรรยาบรรณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมของบุคลากรในการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ ตั๋วบ่งชี้คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

สภาพบริบทสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ข้อมูลสภาพการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุนและบริหาร จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบ 2 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองพิษณุโลกและอำเภอบางระกำ

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

1. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่บริการ อำเภอเมืองและอำเภอบางระกำ
 - 1.1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 113 โรงเรียน
 - 1.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 21 โรงเรียน
 - 1.3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 13 โรงเรียน
 - 1.4 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2 โรงเรียน
 - 1.5 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา รัฐบาล 5 เอกชน 2 7 โรงเรียน
 - 1.6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา รัฐบาล 3 เอกชน 1 4 โรงเรียน
 - 1.7 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิษณุโลก 3 โรงเรียน
 - 1.8 สังกัดกรมการปกครองเทศบาล 5 โรงเรียน

ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการปฏิรูปประเทศนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579 นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและบริบทเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น โครงการและกิจกรรม ดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน
3. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณธรรม ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้พร้อมอาชีพ
6. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
7. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

เป้าหมายการจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 1

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องและเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี รักษาศีลธรรม
2. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ
3. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเป็นพลเมืองโลกที่ดี (Global Citizen) นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
4. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ
5. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพ
6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

วัฒนธรรมองค์กร

"เปิดใจ ยิ้มไหว้ ให้บริการ ประสานสามัคคี ทำงานเป็นทีม"

ค่านิยมองค์กร

"เหนือกว่าหน้าที่ คือ ความรับผิดชอบ"

อุดมการณ์

"เราจะสร้างเด็กดี เด็กเก่ง คู่สังคมไทยและสังคมโลก"

นโยบาย

1. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันมีคุณภาพ
3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อการเรียนรู้อย่าง
5. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

นโยบายที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เริ่มตั้งแต่ประชากรวัยเรียนทุกช่วงวัย ตลอดจนการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพและหน้าที่ของตน โดยครูต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง และเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมและจริยธรรมพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน เปลี่ยนโฉมบทบาทของ "ครู" ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก "ครูผู้สอน" เป็น "Coach" หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้ทำหน้าที่กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และบริหารจัดการสร้างความรู้แบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

เป้าประสงค์

1. หลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของประเทศ
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็น พหุวัฒนธรรม รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรม
4. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำมีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
6. ครู เปลี่ยนบทบาทจาก "ครูผู้สอน" เป็น "Coach" ผู้ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะการเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้
7. ครู มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ตัวชี้วัด

1. ผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C)
2. ร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (NT) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
3. ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา
4. ร้อยละผู้เรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ ตามความถนัดและความต้องการของตนเอง มีทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้
5. ผู้เรียนทุกคนมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม
6. ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ ดีสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
7. ครู มีการเปลี่ยนบทบาทจาก "ครูผู้สอน" เป็น "Coach" ผู้ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะการเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกราช เครือศรี (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูจำนวน 343 คน โดยใช้แบบสอบถามพบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการบริหารงานด้านวิชาการ

ค่าเฉลี่ยสูงสุด 2, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดคือควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมาข้อมูลด้านบริหารงานงบประมาณ

จตุรฎ เตชะเจริญกิจ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประการดังนี้ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา งบประมาณ การส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามประเมินผลการประสานงานเครือข่ายชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชน 2) โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ ระบบอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม ระบบพลังงานและการบำรุงรักษา 3) ทรัพยากรการเรียนรู้ ประกอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์หลักสูตรและสื่อการสอนและระบบความปลอดภัย 4) บุคลากร ได้แก่ การฝึกอบรมและพัฒนาและความสามารถของผู้บริหารครูผู้สอน ผู้ดูแลระบบ และเจ้าหน้าที่ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ผู้เรียน ได้แก่ การอบรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) การวิจัยและพัฒนาเป็นระบบการติดตามประเมินผลและวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา โครงสร้างพื้นฐานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หลักสูตรและสื่อการสอน และระบบความปลอดภัยความร่วมมือภาครัฐ เอกชนและชุมชน ได้แก่ การให้ความร่วมมือ สนับสนุนสถานศึกษา การให้บริการความรู้กับชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ การประสานเครือข่ายชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงองค์กรภาครัฐและเอกชนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ศักดา พันธุ์เพ็ง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบหลักของรูปแบบ ประกอบด้วยกลไกของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดภาระงานตามขอบข่ายการบริหารจัดการโรงเรียน 2) การกำหนดขอบข่ายการบริหารจัดการตามวิธีระบบ 3) การกำหนดและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบต่างๆ และบทบาทหน้าที่ 4) การกำหนดรูปแบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน รายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนางาน 5) การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร และดำเนินงานตามรูปแบบใน 7 ด้าน คือ 1) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) แนวทางการจัดการเรียนการสอน 4) แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) การจัดหา/จัดทำทรัพยากรการเรียนรู้ 6) การใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารกับการบริหารจัดการภายในโรงเรียน 7) การสร้างความร่วมมือ
ประสานงานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

อรอุษา ปุณยบุรณะ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์กรประกอบการบริหารเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบ
องค์กรประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและทราบการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต 2) ผลการ
ยืนยันองค์กรประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต ประชากร คือ
โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดในสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 28
โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) คือ โรงเรียน
สาธิตระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดในสถาบันการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 28 แห่ง
ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 8 คนแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รอง
ผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระต่างๆ ของโรงเรียนสาธิตจำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนสาธิต จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 224
คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม ความคิดเห็น สถิติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสังเคราะห์ ได้แก่ เอกสาร ความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบ การบริหาร
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตเป็นพหุองค์ประกอบ 5 มีองค์ประกอบคือ
1) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมี 2 องค์ประกอบย่อยคือ 1.1) ด้านการ
จัดการทรัพยากร 1.2) ด้านการจัดระบบเครือข่าย 2. การจัดองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 2.1) ด้านการจัดการโครงสร้างหน่วยงาน 2.2) ด้านการ
บริหารทรัพยากรบุคคล 3) การวางแผนกลยุทธ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4)การกำหนด
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 5) การควบคุม
ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการยืนยันองค์กรประกอบการบริหาร
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่าองค์ประกอบ
การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตมีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้
และเป็นประโยชน์

จุฑามาศ กาญจนธรรม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 คน พบว่าทุกคนเห็นด้วย
องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 คือ 1) การสร้างให้มี
ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการ

พิตะวัน เนตรทอง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- 1) การศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2) การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และคู่มือ ผลการวิจัยพบว่า 1 องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ

- 1.1) โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร ICT
- 1.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 1.3) วางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.4) สร้างวัฒนธรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.5) ส่งเสริมครู บุคลากรใช้พัฒนาสมรรถนะและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT
- 1.6) ส่งเสริมนักเรียนใช้ พัฒนาสมรรถนะและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT
- 1.7) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.8) กำกับ ติดตาม และประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.9) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT และสมรรถนะ ICT ที่เชี่ยวชาญของนักเรียน ครู บุคลากร ผู้บริหารและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ICT ระหว่างเครือข่าย

- 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ตามทฤษฎีระบบ(System Theory) คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) และด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ ด้านกระบวนการ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ ด้านผลผลิตประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 1 องค์ประกอบ และด้านข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความถูกต้อง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการ

ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และคู่มือด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความถูกต้อง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วนิดา ทองพล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประการดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีเพียงพอในการบริหารสืบค้นการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน มีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเครือข่ายทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันมีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำแผนเทคโนโลยีของโรงเรียน มีการจัดทำแผนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากร บริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร การจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ

ยูไฮนี บากา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและ รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป 2) ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารงานงบประมาณที่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Magzan & Aleksic-Maslac (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับความเป็นสากลของการอุดมศึกษาในประเทศโครเอเชียโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นสากลกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ

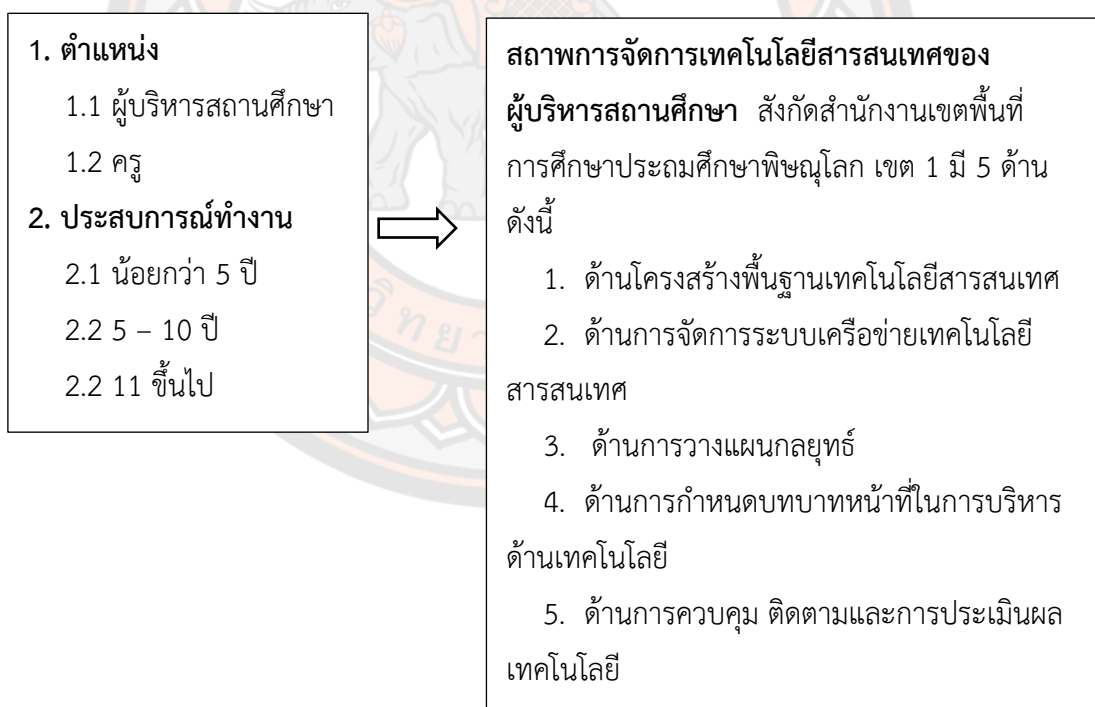
ศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศในฐานะที่เป็นแรงขับเคลื่อนเพื่อความเป็นสากลของการอุดมศึกษา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กรณีศึกษากับสถาบัน Zagreb ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของเอกชนทางด้านเศรษฐศาสตร์และการบริหารจัดการในประเทศโครเอเชียโดยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติเพื่อไปสู่สากลของสถาบันนี้รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารผลการศึกษาพบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ เพื่อความเป็นสากลของสถานศึกษาและพบว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการศึกษาทำให้เกิดความร่วมมือกันทางวิชาการในระดับสากล อันส่งผลให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การสร้างเครือข่ายและมีข้อมูลอย่างไม่จำกัด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 113 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 95 คน ครูจำนวน 1,163 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,258 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวนทั้งสิ้น 297 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 95 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 202 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของแต่ละสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 33 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ

5. ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ
โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์
การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามการจัดการ
เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. สังเคราะห์การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ออกเป็น 5
ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี
สารสนเทศ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารด้านเทคโนโลยี
และด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยี
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณาและความตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
sampling) มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - 5.1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาว์นชัย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชา
บริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
 - 5.2. ดร.วาริช รัตนกรรติ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ระดับชำนาญการ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

5.3 นายปรเมศวร์ ศรีป่า ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนจำการบุญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมของข้อคำถามให้สมบูรณ์มีความเหมาะสม ตลอดจนปรับแก้ไขข้อความบางข้อคำถามในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจน

6. นำผลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลปรากฏว่าค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 -1.00

7. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.98

8. นำผลการวิเคราะห์พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย นครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ส่งให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัย จากการส่งแบบสอบถามการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 รวมทั้งสิ้น 297 ฉบับ ได้รับคืนและข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 297 คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (%)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพการจัดการเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งด้วยสถิติ t-test และประสบการณ์การทำงานวิเคราะห์โดยสถิติ F-test

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 297 คน โดยกำหนดประเด็นในการนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	95	31.99
ครู	202	68.01
รวม	297	100
ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	66	22.22
5 – 10 ปี	79	26.60
11 ขึ้นไป	152	51.18
รวม	297	100

จากตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าครู จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 68.01 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 31.99

จำนวนร้อยละของของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 รองลงมาประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 รองลงมาประสบการณ์ทำงาน 11 ขึ้นไป จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 51.18

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวม

การบริหารงานด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.59	มาก	3
2. ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.13	0.76	มาก	5
3. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.29	0.66	มาก	1
4. ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.26	0.61	มาก	2
5. ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.61	มาก	3
รวม	4.21	0.57	มาก	-

จากตาราง 3 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.29$) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.13$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เพียงพอในการบริหารสื่บค้น/การเรียนการสอน	4.14	0.73	มาก	7
2. สถานศึกษาจัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อนักเรียน	4.15	0.68	มาก	6
3. สถานศึกษาจัดให้มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร	4.19	0.70	มาก	5
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	4.57	0.59	มากที่สุด	1
5. สถานศึกษามีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ มีเว็บไซต์ของโรงเรียน และระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและเสถียร	4.32	0.67	มาก	4
6. ผู้บริหารจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ	4.43	0.68	มาก	2
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการวัดและประเมินผลในการทำงานด้านต่างๆ	4.37	0.68	มาก	3
รวม	4.25	0.59	มาก	-

จากตาราง 4 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาผู้บริหารจัดให้มี

บุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เพียงพอในการบริหารสืบค้น/การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผล เทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมิน ประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร	4.15	0.77	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.28	0.81	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้ งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.31	0.66	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ความ จำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.24	0.78	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมความ ปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.30	0.79	มาก	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือแจ้งให้ ทราบถึงความรับผิดชอบของงานเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.11	0.83	มาก	6
รวม	4.13	0.76	มาก	-

จากตาราง 5 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้งานประมาทเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบของงานเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.23	0.70	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน	4.11	0.85	มาก	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.24	0.71	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการเงินเพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์	4.20	0.76	มาก	6
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการและการใช้ในการเรียนการสอน	4.39	0.66	มาก	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย เป้าหมาย และกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.32	0.71	มาก	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.36	0.71	มาก	2
รวม	4.29	0.66	มาก	-

จากตาราง 6 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการและการใช้ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาจัดให้มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4.23	0.70	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกัน	4.11	0.85	มาก	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.24	0.71	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานภายในโรงเรียนให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์	4.20	0.76	มาก	6
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการระบบฐานข้อมูลโรงเรียน	4.39	0.66	มาก	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดฝึกอบรมบุคลากรได้รับข้อมูลย้อนกลับในการทำงานด้านเทคโนโลยี	4.32	0.71	มาก	3

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	4.36	0.71	มาก	2
รวม	4.26	0.61	มาก	-

จากตาราง 7 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการระบบฐานข้อมูลโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.22	0.68	มาก	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.70	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้งานงบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.66	มาก	2

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหาร/ครู (n=297)		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.70	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ ตัวยับยั้ง คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	4.13	0.85	มาก	6
6. ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.28	0.67	มาก	1
รวม	4.25	0.61	มาก	-

จากตาราง 8 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ ตัวยับยั้งคุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง และ
ประสบการณ์ทำงาน

1. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน ที่	การบริหารงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหาร (n=95)		ครูผู้สอน (n=202)		t	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.45	0.46	4.16	0.63	4.411*	.000
2	ด้านการควบคุม ติดตามและการ ประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.29	0.92	4.05	0.66	2.577*	.010
3	ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยี สารสนเทศ	4.66	0.43	4.12	0.68	8.222*	.000
4	ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.37	0.51	4.21	0.64	2.282*	.023
5	ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.38	0.53	4.19	0.63	2.813*	.005
	รวมเฉลี่ย	4.33	0.51	4.16	0.58	2.406*	.017

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง
โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการ
จัดการเทคโนโลยีของผู้บริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ด้านที่	การบริหารงานด้านเทคโนโลยี	(1) น้อยกว่า 5 ปี (n=66)		(2) 6 - 10 ปี (n=79)		(3) 11 ปีขึ้นไป (n=152)		F-test	Sig	เปรียบเทียบรายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.20	0.55	4.25	0.60			
2	ด้านการควบคุมติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.08	0.58	4.16	0.62	4.14	0.88	0.259	.772	
3	ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	0.63	4.26	0.62	4.39	0.68	4.544	.011	1>3 *
4	ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	0.60	4.33	0.54	4.29	0.63	2.893	.057	
5	ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	0.59	4.27	0.57	4.30	0.63	2.152	.118	
	รวม	4.16	0.55	4.23	0.58	4.23	0.57	.372	.690	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา

รายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการวัดและประเมินผลในการทำงานด้านต่างๆ มีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ มีเว็บไซต์ของโรงเรียน และระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและเสถียร จัดให้มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร จัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อนักเรียน จัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เพียงพอในการบริหารสืบค้น/การเรียนการสอน ตามลำดับ

1.2 ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้งานงบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการควบคุมความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวิเคราะห์ความจำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร มีการจัดทำคู่มือแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบของงานเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ

1.3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการและการใช้ในการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวางแผนการเงินเพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ มีการจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน ตามลำดับ

1.4 ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการระบบฐานข้อมูลโรงเรียน จัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จัดฝึกอบรมบุคลากรได้รับข้อมูลย้อนกลับในการทำงานด้านเทคโนโลยี มีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดให้มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการบริหารงานภายในโรงเรียนให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกัน ตามลำดับ

1.5 ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ ตัวยับยั้ง คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ตามลำดับ

2. ผลเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า

2.1 ผลเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า พบว่า โดยภาพรวม ตำแหน่งที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในทุกด้านผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.2 ผลเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงาน พบว่าในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดย ผู้บริหารสถานศึกษา

และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการและการใช้ในการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวางแผนการเงินเพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ มีการจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จรรยา เตะชะเจริญกิจ (2554) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารด้านเทคโนโลยี คือ การบริหาร การกำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา งบประมาณ การส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามประเมินผลการประสานงานเครือข่ายชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยอรอุษา ปุณยบุรณะ (2558) ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบ การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการสื่อสาร และการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีการวิเคราะห์ความจำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับผลการวิจัย วนิตา ทองพูล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร การจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมิน

และรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งานประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับผลการวิจัย พิเศษวัน เนตรทอง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประการหนึ่ง คือ การกำกับ ติดตามและประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. การเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาไม่ได้กำหนดนโยบายทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารและครูไม่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการวิจัย รุ่งนภา จินตามล (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า สภาพและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเพราะ เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก และครูได้ผ่านการอบรมการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งคอมพิวเตอร์จะเป็นตัวช่วยทำให้การบริหารงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ มีศักยภาพและความสามารถในการทำงานมากขึ้น อีกทั้งครูได้มีการเรียนรู้ พัฒนาตนเองเพื่อมีทักษะ กระบวนการใช้เทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัย ยูไฮนี บากา (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เพียงพอในการบริหารงาน สืบค้น และการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร และบุคลากรของสถานศึกษา

1.2 ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดทำคู่มือแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้รับความสะดวก รวดเร็ว และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

1.3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

1.4 ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกัน ทำให้การปฏิบัติงานได้สะดวกและรวดเร็ว

1.5 ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ ตัวบ่งชี้คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีของบุคลากรในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2551). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- จรรยา เตชะเจริญภิจ. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บิ๊ค พอยท์.
- จุฑามาศ กาญจนธรรม. (2558). การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการ บริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9 (ฉบับพิเศษ), 109-121
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). ทักษะภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : มัลติอินฟอร์เมชันเทคโนโลยี. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2548) ใ้ต่ย่อบริหาร เี่ียงใหม่ : Orange Group Tactics Design
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7), กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์
- บรรจบ บุญจันทร์. (2556). การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ. มหาสารคาม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม
- แผนการศึกษาแห่งชาติ (2562-2579) สำนักงานปรัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ
- แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาฉบับที่ 12 (2560-2564). สำนักงานปรักกระทรวง ศึกษาธิการ. กระทรวงศึกษาธิการ
- พิตะวัน เนตรทอง. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 6(2), 217-234
- พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์. (2554). หลักการบริหารการศึกษา. อุดรดิตถ์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรดิตถ์.

- มนตรีพิทักษ์ ทรวงกิติพิศาล. (2552) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยูไฮนี บากา. (2563). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รุ่งนภา จินตามล. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- รุ่งรัศมี บุญดาว. (2559). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- เรณู จันทร์พันธุ์. (2557). ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกาบริการงานองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วนิดา ทองพูล. (2564). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธี
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2555). แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ. สืบค้น 15 ตุลาคม 2565, จาก <http://www.wiruch.com>
- วัชรภรณ์ สุริยาภิวัดณ์. (2556). การวิจัยธุรกิจยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีสมรัก อินทุจันทร์ยง. (2550). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์
- ศิริ ถีอาสนา. (2557). เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่: แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ศักดิ์ดา พันธุ์เพ็ง. (2555). รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- สมคิด บางโม. (2547). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
- สมชาย ไตรรักษา. (2549). การบริหารและพฤติกรรมองค์การ. (พิมพ์ครั้งที่ 2), กรุงเทพฯ: บรรณกิจ
- สมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์. (2552) สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสมุทรปราการ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต) . พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมร ดีพัฒนกุล. (2553). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. (2542). เอกสารการบรรยาย กระบวนวิชา EA 733 การ บริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- สันติ หอมทวีโชค. (2554). ทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมรรัตน์ จินดา. (2559). สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรอุษา ปุณยบุรณะ. (2558). องค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ โรงเรียนสาธิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอกราช เครือศรี. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหา บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อเนก รัตน์ปิยะภากรณ์. (2554) สพฐ. วิถีคุณภาพ. สืบค้น 1 มีนาคม 2565,

โสภาส เขี่ยมสิริวงศ์. (2554). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (*Management Information System: MIS*). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

Magzan, M., & Aleksic-Maslac, K. (2009). ICT as an effective tool for Internationalization of higher education (abstract), Paper presented at the World Multiconference on Systemics, Cybernetics and Informatics

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เขาวนชัย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2 ดร.วาริช รัตนกรรติ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ระดับ ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3 นายปรเมศวร์ ศรีปา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนจำการบุญ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๖๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน

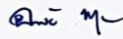
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นายอมร กรุดทอง รหัสประจำตัว ๖๔๐๗๑๑๑๒ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงาน ด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

 (รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาคุดม)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๗
โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นายอมร กรุดทอง
โทร. ๐๘-๗๒๐๐-๕๙๓๗

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ของ นายอมร กรุดทอง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา วรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นายอมร กรุดทอง
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครู
2. ประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี
 5 – 10 ปี
 11 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการนั้นอยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการนั้นอยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการนั้นอยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการนั้นอยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการนั้นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

แบบสอบถามระดับของสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ข้อ	สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	สถานศึกษาจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เพียงพอในการบริหารสื่บค้น/การเรียนการสอน					
2.	สถานศึกษาจัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อนักเรียน					
3.	สถานศึกษาจัดให้มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร					
4.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน					

ข้อ	สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.	สถานศึกษามีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ มีเว็บไซต์ของโรงเรียน และระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและเสถียร					
6.	ผู้บริหารจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการวัดและประเมินผลในการทำงานด้านต่างๆ					
ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ความจำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบของงานเทคโนโลยีสารสนเทศ					

ข้อ	สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการเงินเพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการและการใช้ในการเรียนการสอน					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	สถานศึกษาจัดให้มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกัน					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานภายในโรงเรียนให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์					

ข้อ	สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการระบบฐานข้อมูลโรงเรียน					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดฝึกอบรมบุคลากรได้รับข้อมูลย้อนกลับในการทำงานด้านเทคโนโลยี					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					
ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดคุณวุฒิ ตัวยับยั้งชี้คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร					
6.	ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					

ภาคผนวก ง ผลการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผลการหาคุณภาพของแบบสอบถาม เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ด้านความตรงเชิงเนื้อหาด้านค่า IOC

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	สถานศึกษาจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์ที่เพียงพอในการบริหาร สืบค้น การเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	สถานศึกษาจัดให้มีห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	สถานศึกษาจัดให้มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่ เหมาะสมในการบริหาร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	สถานศึกษามีฐานข้อมูลในการบริหาร จัดการ มีเว็บไซต์ของโรงเรียน และระบบ อินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและเสถียร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงมีการ กำกับดูแลอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ใน การวัดและประเมินผลงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมิน ประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำระบบ นิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการ เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้ งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ความ จำเป็น ความต้องการ แนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมความ ปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือแจ้ง ให้ทราบถึงความรับผิดชอบของงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแผน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0	+1	0	0.33	ตัดทิ้ง
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนด้าน เทคโนโลยีของโรงเรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำ แผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการเงิน เพื่อซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์	0	+1	+1	0.66	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ และการใช้ในการเรียนการสอน	0	+1	+1	0.66	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์เทคโนโลยี สารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และ พันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	สถานศึกษาจัดให้มีการให้บริการต่างๆ บน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	0	+1	+1	0.66	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเครือข่าย อินเทอร์เน็ตทุกหน่วยงานให้สามารถ เชื่อมโยงถึงกัน	+1	0	+1	0.66	ใช้ได้

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุน เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงาน ภายในโรงเรียนให้เป็นระบบ อิเล็กทรอนิกส์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาจัดการระบบฐานข้อมูล โรงเรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดฝึกอบรมบุคลากร ได้รับข้อมูลย้อนกลับในการทำงานด้าน เทคโนโลยี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านบทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด เป้าหมายในการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยี สารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหาร ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมการใช้ งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาองค์ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้แก่บุคลากร อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนด คุณวุฒิ ตัวย่อชี้คุณภาพด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6. ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจในการ ใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

